

Rozhovor prezidenta republiky pro pořad S prezidentem v Lánech

15.1.2023 - Miloš Zeman | Správa Pražského hradu

Dobrý den.

Do druhého kola prezidentské volby, z níž vzejde Váš nástupce, postoupili včera s 35 procenty a čtyřmi desetinami procenta hlasů Petr Pavel a těsně v zástupu 34,99 procent Andrej Babiš. Překvapil Vás nějak tenhle výsledek?

V zásadě ne. Myslím si, že, tentokrát ty průzkumy veřejného mínění nebyly daleko od pravdy s jedinou výjimkou paní Nerudové, které dávaly vyšší procenta, ale paní Nerudová si to v závěrečné fázi kampaně zkazila sama.

K paní Nerudové se konkrétně ještě pak určitě dostaneme v detailu a pojďme se bavit o té top dvojici.

Tak vzhledem k tomu, že Petr Pavel má masivní podporu médií, tak já už v rámci férové konkurence řeknu několik poznámek, které nejsou založeny na emocích, ale na faktech. Neděste se, ty poznámky budou pouze tři a budou velmi stručné. Zaprvé, řekl jsem několikrát, že Andrej Babiš má větší politickou zkušenost než Petr Pavel, což je nesporně jeho výhoda. Mimochodem, paní Vero, když jste mě v Blesku citovala, tak jste napsala voličskou zkušenost, přečtěte si to po sobě, je to samozřejmě chyba. Druhý argument, který mně připadá taky důležitý, je fakt, že v drtivé většině civilizovaných zemí není hlavou státu voják, a je třeba přemýšlet o tom, proč tomu tak je. Já jsem kdysi říkal, že nejsme v Latinské Americe, aby hlavou našeho státu byl voják. Ale to už neplatí, protože ani v Latinské Americe už nejsou generálové prezidenti a byli nahrazeni civilními osobami. A konečně třetí poznámka, protože Andreji Babišovi se toho už vyčetlo mnoho, tak aby to bylo trochu vyvážené, tak třetí a poslední poznámka na adresu Petra Pavla. Připadá mi trochu komické, naivní či dětinské, jestliže Petr Pavel neustále opakuje, že není vládní kandidát, protože jestliže Vás navrhne vládní koalice, tak jste samozřejmě vládní kandidát, a to je asi tak úvodem všechno.

Já se zastavím u toho třetího bodu, a poté to vezmeme zevrubněji. Tak pana Pavla nenavrhovala vládní koalice. Vládní koalice, když se rozhodla, koho podpoří, tak řekla tři jména, aniž by si někoho konkrétního vybrala.

Ano, takže všichni tři, paní Vero, jsou samozřejmě vládní kandidáti. Vedle pana Petra Pavla Danuše Nerudová a Pavel Fischer.

Já jsem vlastně měla schovanou až na později otázku, ve které jsem Vás chtěla poprosit, abyste mi řekl tři pozitivní věci o Andreji Babišovi.

A to jsem právě řekl.

A tři pozitivní věci o Petru Pavlovi?

Ano, tak já začnu Petrem Pavlem.

Pozitivní, opravdu.

Myslím si, že zcela určitě rozumí armádě. To je asi ta nejvíce pozitivní věc, a těžko bych mu dokázal přiznat kvalifikaci v jiné oblasti, protože ty oblasti prakticky nestudoval a ani se jimi nijak nezabýval.

Třeba v diplomacii, kterou studoval a kterou vlastně provozoval na té vrcholné funkci?

Ted' mluvíte o diplomacii Petra Babiše?

Petra Pavla.

Petra Pavla.

Ano.

Tak říká se, třeba historik Blažek, že nestudoval diplomacii, ale že studoval na vojenského rozvědčíka.

Ne ne, poté.

To já samozřejmě nedokážu posoudit, ale ano, měl jsem Petra Pavla v Afghánistánu s sebou, působil na mě jako voják sympatickým dojmem, je klidný, má hezký knír, což není ironická poznámka. Já uznávám, že knír na některé ženy působí přímo neodolatelným dojmem, ale znovu opakuji, je odborník na armádu a podle mého názoru prezident potřebuje být odborníkem na témata, která takřikajíc pálí veřejnost, a to jsou v podstatě socioekonomická témata.

Ještě se tady u toho pozastavíme. Stojíme v téhle volbě před nějakou dramatickou volbou, anebo si vybíráme ze dvou kandidátů, kteří vlastně oba jsou schopni vykonávat tu funkci prezidenta, jestli rozumíte, na co se Vás ptám?

Naprosto rozumím, a je to chytrá otázka. Podívejte se, není to dramatická volba, zatímco paní Nerudová prohlásila, že Andrej Babiš je peklo.

Zlo, řekla zlo.

Z čehož implicitně vyplývalo, že Petr Pavel je ráj. Tak já si myslím, že svým způsobem oba dva jsou očištec. To znamená, že s nimi zažijeme dobré i zlé, protože žádný prezident, ani já, kupodivu, není ideální. Každý prezident má dobré i špatné stránky, takže v obou případech to bude očištec, a ať se rozhodneme jakkoliv, tak dramatická volba to nebude. Mimochodem zažil jsem, že jedna kandidátka tajné spolupráce s půvabným krycím jménem Éter nadšeně chválí Petra Pavla, což je poněkud bizarní a dávám to jako příklad toho, že Petr Pavel má výraznou podporu médií, ale na druhé straně si myslím, že mediální podpora je daleko méně důležitá než podpora občanů.

Vraťme se trochu k tomu skóre, ten souboj je velmi vyrovnaný. Určitě vyrovnanější, než jste v prvních kolech zažíval Vy s těmi velkými vyzyvateli. A zároveň dosud platilo, že kdo vyhrál první kolo, tak vyhrál i to druhé. Lze očekávat totéž?

Tak vzhledem k nepatrnému rozdílu, tady se o výhře vlastně nedá mluvit. Já bych, když už narážíte na ten rok 2018, použil jednu analogii, to znamená všichni analytici nebo pseudoanalytici mechanicky sečetli hlasy mých protikandidátů a zjistili, že pan Drahoš v druhém kole drtivě zvítězí. Jak víte, nestalo se tak, i když prakticky všichni moji protikandidáti vyjádřili podporu panu

Drahošovi. Když hledám odpověď na otázku, proč se tak nestalo, nalézám ji v televizních diskuzích. Pan Drahoš tehdy odmítl jít do Novy, odmítl jít na Barrandov. Já jsem tam v obou případech šel a nakonec jsme se utkali na Primě a na České televizi. Co z toho, paní Vero, vyplývá? Že nechodit do televizních debat je hrubá chyba. A zadruhé, že vaše chování, váš výkon v těchto televizních debatách může poměrně těsné volby nakonec rozhodnout.

Takže tímto radíte Andreji Babišovi, ať je méně mediálně zdrženlivý před tím druhým kolem a ať opravdu do těch debat chodí?

Já jsem mu jednou říkal, ať to ze sebe nechrlí a ať mluví pomalu, jako když kape vodovod. A kromě toho ať je klidný, ať se usmívá, jako já se usmívám na Vás, tak ať on se usmívá na Petra Pavla. Ironie je povolena, sarkasmus je povolen, ale není dobrá taková ta, řekl bych, až hysterie, to znamená, že Vám prasknou nervy a že se neovládáte.

Já bych vlastně u té hysterie se trošku odrazila. Já jsem včera byla na štábu Andreje Babiše a viděla jsem vlastně naživo jeho tiskovou konferenci, ze které mi přišlo, byť on to nechtěl přiznat, že je poněkud nespokojený s tím skóre. Začal si okamžitě vyřizovat účty s těmi, kteří ho poškodili, dokonce očekává nějaké kompromitující materiály spojující ho s KGB. Je možné, že je opravdu v hloubi duše s tím výsledkem nespokojen? Vy ho znáte docela dobře.

A proč se ho nezeptáte sama?

Protože to nepřiznal. Ptala jsem se.

Já nechci mluvit za něj a ani nejsem schopen se do něj vcítit. Já bych byl na jeho místě s tímto výsledkem poměrně spokojený, protože remíza je pořád lepší než prohra, a když remizujete, máte šanci v druhém kole nakonec vyhrát.

Mluvil jste s ním od včerejška? Gratuloval jste mu?

Negratuloval, protože gratulovat k remíze je poněkud bizarní, ale mluvil jsem s ním, když ho osvobodili, a to jsem mu samozřejmě gratuloval. Z něho spadlo těžké břímě, protože ten proces se táhl neskutečně dlouho, a dovedu si představit, jaké důsledky to mělo na jeho psychiku.

Mohlo to mít i důsledky na ten výsledek volební? Myslíte si, že to hrálo u voličů nějakou roli, anebo až takovou ne?

Já si myslím, že u řady voličů to roli hrálo, ale roli hrálo například i jeho setkání s Macronem, nebo to, že Středula odstoupil, protože všichni víme, že když Středula hlasitě podpořil Nerudovou, tak většina Středulových voličů šla za Babišem, takže tohle všechno mohlo přispět k tomu, že Andrej Babiš se cítil v uvolněnější náladě, a myslím si, že bylo celkem zbytečné obávat se nějakých kompromitací.

Mluvil jste o Josefu Středulovi, to je člověk, kterého Vy jste osobně vyzýval, ať kandiduje. Byl jste zklamán z toho, že vlastně týden před volbou odstoupil?

Já jsem ho přestal vyzývat nebo podporovat poté, co zkrachovala jeho demonstrace na Václavském náměstí, a to jsem mu také do očí řekl. Podívejte se, člověk, který velí organizaci se šesti sty tisíci členů a nedokáže na Václavák dostat víc než několik trapných tisícovek, nemá organizační talent. Řekl jsem mu to do očí a tím pro mě skončil.

Jak to přijal, když jste mu to řekl?

Tak on se vymlouval na to, že jeho spolupracovníci jsou líní, abych ho citoval doslova. A já jsem mu řekl, Pepo, ale ty jsi šéf a nemůžeš se vymlouvat na svoje spolupracovníky.

A jak jste pochopil to jeho gesto směrem k Danuši Nerudové, ono ideologické, vlastně trošku jako nonsens, protože paní Nerudová o sobě otevřeně řekla, že ona je pravicového smýšlení.

Já jsem pragmatik, vždyť jste mě trošku poznala.

Ano, pane prezidente.

Taky jsem tak trošku cynik, takže když jsem si přečetl ty průzkumy, a zejména tendenci těch průzkumů, to je někdy důležitější než absolutní číslo, tak pochopil, že nemá šanci a odešel s bouchnutím dveří, to znamená zkritizoval dva hlavní kandidáty a dal svůj hlas tomu třetímu.

Takže to berete jako impulsivní chování, výsledek impulsivního chování?

Ne impulsivní chování, prostě je umění odejít a on si zvolil jednu z forem tohoto umění.

Ještě k paní Danuši Nerudové. Již jste trochu zmiňoval, v čem vidíte to jádro pudla, abych to řekla takhle. Proč si myslíte, že se jí nepovedlo proměnit i některé ty volební modely, které jí dávaly rovnou na první místo?

Ano, tak já sice volebním modelům úplně nevěřím, ale to teď není podstatné. Uvedl bych minimálně dva faktory. U toho jednoho řeknete, že jsem vztahovačný, a budete mít asi pravdu, u toho druhého ne. Začnu tím druhým. Mladá fronta DNES publikovala kvíz, který zahrnoval pět otázek. Otázek, na které by měl umět odpovědět každý prezidentský kandidát, protože ty otázky se týkaly prezidentských kompetencí, velké politiky nebo například toho, kdy se narodil Tomáš Masaryk. Zatímco Andrej Babiš odpověděl správně na všech pět otázek...

Troufnu si podotknout, že v médiu, které je mu podřízené.

Neskákejte mně do řeči, prosím Vás.

Ano, pardon.

I Petr Pavel měl docela slušné skóre, tak Dana Nerudová neodpověděla ani na jednu otázku, tedy neuměla odpovědět ani na jednu otázku, to znamená, její skóre bylo nula. A druhý důvod, o kterém jsem předeslal, že jsem možná trochu vztahovačný. Někteří prezidentští kandidáti se zřejmě domnívali, že v této volbě kandidují i já, potřetí. Takže jejich palba se do značné míry soustřeďovala především na mě a pochopitelně na Andreje Babiše. A vynikali v tom právě Pavel Fischer, ten zejména, ale také Danuše Nerudová. Pavel Fischer, jak víte, měl v minulých volbách deset procent, teď skončil na sedmi a pokles Danuše Nerudové jsme už probrali. Já vůbec netvrdím, že to byl hlavní podfaktor, naopak, ale byl to jeden z faktorů, který mohl naštvat moje voliče.

Mluvil jste o výsledku toho vědomostního kvízu. Tak Vy také o mně víte, že já jsem možná trochu drzá, ale jak tímhle prizmatem vnímáte virální video, kde se Andreje Babiše ptají žáci na to, které jsou planety ve sluneční soustavě, co napsal Jaroslav Hašek, co napsal Karel Čapek? Není i tahle nevědomost trochu neodpustitelná?

Souhlasím naprosto, zejména pokud jde o Švejka, tam to pokládám za zásadní. Všude jinde za okrajové. Já sice náhodou vím, co je napsáno nad oponou Národního divadla, ale vím to opravdu náhodou a nedívám se člověku, který to neví. S těmi planetami je to horší. Mimochodem víte, že je velký spor o tom, jaký je počet planet? Protože Pluto je někdy považováno za planetu a jindy za planetku.

Pluto už bylo oficiálně vyřazeno.

Dosud se astronomové nedokáží rozhodnout, co je pravda. A pokud jde o ten počet žaludků krávy, já jsem v jednom rozhovoru pro Primu říkal, myslím, že jsou to tři, ale nejsem si jist. Pak se ukázalo, že jsou to čtyři.

Takže Andrej Babiš taky ztratil tímhle tím výkonem?

Samozřejmě, že ano, zejména tím Švejkem.

Ztratil u Vás osobně?

Švejk je skutečně klasická kniha, kterou je třeba znát.

A ztratil u Vás osobně, třeba?

Ale tak u mě by ztratil každý bez ohledu na osoby, a i když je mně Andrej Babiš z důvodů, které jsem Vám řekl, sympatický, tak to neznamená, že budu chválit každý jeho nedostatek.

Je nějaký z těch menších kandidátů, jmenoval jste Danuši Nerudovou, Pavla Fischera, ale někdo, o kom jste si myslel, že by mohl být černým koněm, anebo že by mohl být kvalitním prezidentem, kdyby měl lepší kampaň, více peněz?

Tak já jsem viděl Karla Diviše v České televizi. Ten pořad se jmenuje Interview. Tam na mě působil docela sympaticky, takže už jsem někde řekl, že by mohl být černým koněm voleb. Pak jsem ho viděl v těch televizních diskuzích, minimálně v jedné z nich se s prominentem choval jako blázen, když začal napadat všechny ostatní kandidáty, místo aby vyložil svůj pozitivní program. Takže to byl jeden z možných černých konů. A druhý byl Jaroslav Bašta. Víte, proč? Protože jednak je to chartista a jednak je to politický vězeň. My dnes na Chartu 77 zapomínáme, někdy zapomínáme i na komunistický režim. Ono to heslo řád a klid taky trochu připomíná klid na práci a normalizaci, takže tyto nesporné devizy Jardovi Baštovi nepomohly. A naopak, a zase je to můj přítel, a přesto ho mohu kritizovat, nebo možná právě proto, ten výrok, že prezident může odvolat vládu, je přinejmenším krajně sporný. Mě nikdo nemůže podezřívát, že si Ústavu vykládám příliš úzkoprsně, ale ani já bych si nedovolil tento výklad, protože víte, kdy může prezident opravdu odvolat vládu? Víte to nebo ne?

No vím, poté co je vyjádřena nedůvěra.

Není to zcela přesné. V tom případě, když vláda podá demisi, tak samozřejmě odchází, aniž by ji, pozor na to, paní Vero, prezident odvolával. Ale prezident může ve velmi specifickém případě odvolat vládu tehdy, jestliže jí Sněmovna vysloví nedůvěru, ale vláda přitom odmítne odstoupit, v takovém případě je prezident povinen konat.

Andrej Babiš rozeslal voličům jakousi smlouvu, kterou s nimi uzavírá pro případ, že by jej zvolili prezidentem, a v ní říká třeba to, co jsme teď tady probírali, že nebude ohýbat Ústavu, nebo že do klíčových postů najmenuje pouze lidi, kteří buď už mají bezpečnostní

prověrku, anebo ji v jím daném časovém mantinelu získají. Neberete to jako rýpnutí do Vašeho výkonu prezidentské funkce?

Tak zaprvé, já jsem ten dopis občanům nečetl. Možná proto, že nejsem občan. A zadruhé, některé věci ani Andrej Babiš nezná. Pokud jde o to první rýpnutí, které se týká bezpečnostní prověrky, tak je třeba vědět dvě jednoduché věci. Zaprvé, že zákon nevyžaduje bezpečnostní prověrku u kancléře, ať už prezidenta republiky, Senátu nebo Poslanecké sněmovny. Zadruhé, že kancléř bezpečnostní prověrku má na stupeň vyhrazené. Ale já to беру jako přátelské rýpnutí, kterého si příliš nevšímám.

To ohýbání té Ústavy, když o něm mluví?

Ale co je to ohýbání Ústavy? Já Vám dám krásný příklad, o kterém se možná budeme bavit podrobněji za chvíli. Teď jsem odmítl jmenovat pana Hladíka ministrem a vyložil jsem si Ústavu jako znalec českého jazyka tak, že premiér navrhuje ministra, nikoli přikazuje prezidentovi, aby toho ministra jmenoval. Říkal jsem, a jeden ústavní právník, pan Kolman, se mnou dokonce souhlasil, že slovo návrh má v češtině jednoznačný význam. Návrh můžete přijmout nebo odmítnout. Když Vám navrhnou, abyste si mě vzala, paní Vero, tak podle výkladu některých kyselovských právníků jste povinna můj návrh přijmout a vzít si mě. Když obchodní partner dostane ode mě návrh smlouvy, je podle téhož výkladu povinen tento návrh přijmout. No a já jsem pouze řekl, ano, pan premiér mně navrhl pana Hladíka, já po zvážení všech okolností, které jsem poctivě uvedl, veřejně uvedl, jsem se rozhodl tento návrh odmítnout. To znamená, já nenavrhují ženám, aby si mě vzaly, a stejně tak odmítám, aby prezident na jakýkoli návrh musel jenom poslušně zasalutovat. Mimochodem Václav Havel už říkával, a měl pravdu, že prezident není automat na podpisy.

Když už jsme u pana Hladíka, nepřevezli Vás trošičku lidovci a pan vicepremiér Jurečka, když mu dali funkci náměstka s maximálními možnými pravomocemi, a jako kdyby říkali, to je v pohodě, my si počkáme měsíc a půl a nová hlava státu ho jmenuje.

Čímž vyjadřují názor, že nový prezident automaticky pana Hladíka jmenuje, budiž. Já jsem uvedl, že pan Hladík je stále v podezření, protože to šetření probíhá.

Byť nebyl obviněn, smím-li dodat.

Nebyl obviněn, ale jestliže mu policie prohledává kancelář a sebere počítač, tak to něco asi znamená. A znovu opakuji, to šetření bude trvat ještě několik měsíců, takže bych počkal, jak to dopadne. Zadruhé, když o tom už mluvíte, no tak pan Hladík už se choval jako ministr a napsal bratrům a sestrám dopis, který jste možná četla, kde je vyzýval, aby se přihlásili do výběrového řízení na různé funkce na Ministerstvu životního prostředí. A konečně zatřetí, pan Hladík nemá odborné vzdělání v oblasti životního prostředí, a kromě toho nemá žádné odborné publikace v této oblasti. Já netvrdím, že to musí být akademik, který chrlí jednu knihu za druhou, ale to, že na toto téma prakticky nic, nebo téměř nic nenapsal, je do jisté míry varující.

Pane prezidente, Vy jste Petru Fialovi jmenoval ministrem vnitra učitele němčiny, ministrem dopravy novináře a bývalého mluvčího, ministrem financí neekonoma. Tak proč vlastně ta výhrada zrovna u pana Hladíka?

Tak já bych dokonce, ano, opakoval u pana Stanjury, že nemá ekonomické vzdělání, máte naprostou pravdu.

Ale jmenoval jste ho.

A já jsem toto vše v našich pravidelných lánských setkáních panu ministrovi, panu premiérovi říkal. U pana Hladíka byl ten problém, že nikomu z výše jmenovaných policie neprohledávala kancelář. Pro mě je to možná důležitější a varovnější než pro Vás.

A Andrej Babiš, kterého máte rád a kterého jste vždy podporoval, byl v jednu dobu své vrcholné kariéry trestně stíhán. Tak já opět cítím jakýsi nesoulad, ale možná špatně.

Já jsem se kloníval k názoru, že tady platí presumpce nevin, jak správně nedávno řekl ministr spravedlnosti Blažek, a dokud neproběhl soudní proces, je třeba podle římského i našeho práva na tohoto člověka nahlížet jako na nevinného.

Tak moje poslední otázka k tomuto tématu, protože se musíme posunout dál. Proč ta samá presumpce nevin neplatí ani pro pana Hladíka, který je vlastně v těch bodech, které provází trestní stíhání, úplně někde jinde, než byl Andrej Babiš?

Z velmi prostého důvodu, který už jsem Vám řekl, já pokládám za přitěžující okolnost to, že vám policie prohledává kancelář. Samozřejmě, že jsem se s tím problémem musel trochu seznámit, když jsem byl postaven před volbu jmenovat nebo nejmenovat pana Hladíka. Takže tam existují policejní protokoly, paní Vero, kde se mimo jiné říká, že je podezření ze zjištěných úmyslů pana Hladíka. To se týká těch obecních bytů v Brně. Je tam určitá vazba na pana Horkého. Vy jistě víte, kdo to je pan Horký. Teď Seznam zprávy začal publikovat další informace podobného typu. Já jsem pouze říkal, počkejme, až policejní vyšetřování v této věci skončí, což bude trvat několik měsíců. Panu Jurečkovi vůbec neublíží, když těch několik měsíců bude ministrem životního prostředí. Ať si tam klidně jako náměstka vezme pana Hladíka, to mně vůbec nevadí, protože náměstek není v kompetenci prezidenta. Vyčkejme jako pověstná husa klasu času a uvidíme, jak to vyšetřování dopadne.

Ještě na chvíli zpět k prezidentské volbě, ale i trošku k Vašem úřadu. Pan Petr Pavel je jeden z těch, kteří říkají, že pokud dostanou příležitost se ujmout Hradu, provedou rozsáhlý audit v Kanceláři prezidenta republiky i v příspěvkové organizaci Správě pražského hradu. Panuje ve Vašem týmu z toho nějaký neklid?

Ne, chraň Bůh. Vy asi nevíte, že v Hradu, v kanceláři Hradu už audit probíhá a že si ho vyžádal kancléř a že Nejvyšší kontrolní úřad má Hrad rovněž kontrolovat, což pokládám za správné. Takže to, co pan Pavel říká, že udělá, se už dávno děje.

Vy jste i po těch deseti letech evidentně spokojen s tím, jak svoji práci vykonával pan kancléř Mynář, a vyplývá to vlastně i z odměny, kterou jste mu dal za rok 2022. Hrad ji zveřejnil na svých stránkách. To dostal devět set tisíc korun čistého souhrnně. To je dvacet sedm průměrných českých čistých mezd. Není to v době poklesu kupní síly, poklesu ekonomiky trošku diskutabilní signál?

No, promluvila z Vás typická česká závist. Stejně tak byste mohla žádat, aby i platy ústavních činitelů byly výrazně sníženy, a konec konců proč ne, mně by to osobně nevadilo. Ale ta typická česká závist, o které Karel Kryl říká, že Česko je země závisti, z Vás přímo vytryskla. Ale abych odpověděl na Vaši otázku. Jsem asi ten, kdo nejvíce zná práci kancléře Vratislava Mynáře. Jsem s ní velice spokojen za celých deset let, co jsem na Hradě. To, že kancléř je nenáviděn médií patrně proto, že jimi pohrdá, ta nenávist šla tak daleko, že mu někdo dokonce i zapálil srub, to je odvrácená stránka mince. Ale protože já vím, jakou práci kancléř odvedl, tak si myslím, že si tu odměnu, vzdor tradiční české závisti, zaslouží.

Děkuji za tyto odpovědi, tolik hodnocení prezidenta. A teď je čas bilancovat. Ukážeme pět

fotek z deseti let vlády Miloše Zemana na Pražském hradě, které jeho funkční období, alespoň dle názoru naší redakce, definovaly a které podle nás zaslouží reflexi. Pane prezidente, já Vás upozorním, že fotky, o nichž budeme mluvit, vždycky uvidíte na monitoru před sebou, ale já věřím, že většinu z nich ani není potřeba připomínat. Tak začneme.

Já nemám tak dobrou paměť, jako mně jiní přisuzují.

Já si myslím, že tohle si pamatujete.

Samozřejmě, že ano. Takže to je jeden z mýtů našich milovaných novinářů. Měl jsem tehdy opravdu virózu, měl jsem třicet devět stupňů a říkal jsem, že nepůjdu na otevírání hradních klenotů. No, a protože hradních klíčů je sedm a prezident je první, a kdybych tam nebyl, tak se ta klenotnice neotevře, protože je, jak víte, sedm zámků, tak i s těmi třiceti devíti stupni jsem se dostavil. Opíral jsem se o stěnu, dával jsem si takhle ruku k obličejí, špatně jsem sedal, špatně jsem chodil, no ale brzo jsem se uzdravil. Zatímco paní Miroslava Němcová tvrdila, že jsem opilý, tak jak zde přítomný předseda Senátu Štěch, tak zde přítomný kardinál Duka potvrdili, že jsem byl střízlivý. Co chcete víc?

Třeba Miroslav Šlouf mi pak dal rozhovor, ještě když byl naživu, a byl přesvědčen, že jste byl opravdu připitý. A dokonce řekl, že máte kolem sebe špatné lidi, kteří se Vám bojí říct pravdu. Že on by Vás v takovémto stavu nikam nepustil.

Dobře. Tak zaprvé, Miroslav Šlouf u toho nebyl, takže v podstatě nemám rád lidi, kteří hodnotí věci z dálky, jako když paní Džamila Stehlíková dělá diagnózy, aniž by pacienta vyšetřila. Zadruhé, u Mirka Šloufa se už v té době projevovala jistá zatrpkllost. Já, po tom, co jsem zjistil, že se kontaktoval s panem Mrázkem, což byl šéf podsvětí, tak jsem se od něj trochu odpoutal. A lidská přirozená zatrpkllost, kterou mu vůbec nevyčítám, vyústila i do těchhle výroků typu, kdybych tam byl já, tak bych... Rozumíte tomu?

Ano. A ještě u té virózy zůstanu, protože mi poskytuje dobrý oslí můstek, abych se zeptala trošku na Váš zdravotní stav. Vy jste kvůli Vaší nemoci, k níž se pak ještě dostaneme, musel vyřadit alkohol. Pak se ale začalo proslýchat, že když byl třeba na návštěvě katarský emír, že jste si skleničku dal, že na setkání Visegrádské čtyřky, které se odehrávalo, pokud vím, vzápětí, taky. Jsou to jenom drby, anebo Vám lékaři už něco třeba i tolerují, protože jste se zlepšil?

No podívejte se, půl roku jsem totálně abstinoval, a to ne jenom od alkoholu, ale také od cigaret. Jestliže je přede mnou například při Vánočním poselství sklenička s červeným nápojem, který mylně pokládáte za červené víno nebo Campari, mohu Vás ujistit, že je to nápoj zvaný Crodino z Itálie, který je nealkoholický. Ale ano, zcela výjimečně, při slavnostních příležitostech, si teď už mohu dát skleničku vína, to zaprvé. A zadruhé, lékaři mně, paní Vero, zakázali, zapomněli zakázat, opravuji se, elektronické cigarety. Dovolte mi tedy, abych si jednu bafnul.

Tak děkuji za tenhle vizuál a půjdeme trošku dál v našem scénáři. Poprosím režii opět o snímek. Uvedu do děje. Tento snímek, který za chvíli uvidíte, byl pořízen v květnu 2017, také se vryl do paměti občanů. Ve zkratce jste tehdy nechtěl Bohuslavu Sobotkovi ve velmi komplexní situaci dovolit odložit demisi svého kabinetu.

Víte, proč mě nutíte, abyste každým tímto snímkem prokazovala, že mám pravdu, když některé novináře pokládám za pitomce? Jsem povinen argumentovat a také argumentovat budu. Existuje zvukový záznam z této situace, kdy naprosto přátelsky říkám Bohuslavu Sobotkovi, Slávku, támhle

máš mikrofon a dej si pozor, je otočený. A ukazuju na ten mikrofon holí. Zatímco pitomí novináři, čímž jistě nemyslím Vás, se domnívají, že Sobotku tou holí se chystám zmlátit.

Takže to bylo dobrosrdečné gesto?

Tady prostě vidíte, jak mediální fikce převáží nad realitou.

Takže jste byl nepochopen. Myslel jste to zcela dobrosrdečně, včetně celého toho aktu?

Ale já jsem holí ukazoval při mnoha a mnoha jiných příležitostech, protože to pro mě v podstatě bylo daleko pohodlnější než ukazovat rukou.

A zpětně viděno, když vezmeme celou tu situaci, byla tam složitá komunikace mezi Vašimi týmy, každopádně Vy jste připravili ceremoniál na demisi, pan Sobotka říkal, že ji vlastně ten den absolutně nehodlal podat. Nebylo to opravdu celé trochu nepatřičné, co se ten den odehrálo?

Znáte fakta, paní Vero? Fakta jsou velmi jednoznačná. Pan Sobotka oznámil na tiskové konferenci, že podává demisi. Demise premiéra je demisí celé vlády. To jistě víte, ostatně v případě pana Petra Nečase to bylo přesně totéž. Jestliže tedy premiér na tiskové konferenci oznámí, že podává demisi k tomu dni, je povinností prezidenta, aby ho pozval na Hrad, aby tam tuto demisi přijal, a popřál mu mnoho úspěchů v jeho další práci.

Přejdeme dál, byť se o tomhle dá bavit ještě hodně komplexně a dlouho. Poprosím o fotku, která znázorňuje něco, co se odehrálo přesně před pěti lety. Vy jste šel odvolit v prezidentské volbě a vyskočila na Vás polonahá ukrajinská aktivistka s tím, že jste, slušně řečeno, lehké děvče Vladimira Putina. Co jste v tomhle momentu, který vidíme na téhle fotce, cítil? Šok, strach?

Vidím, že mně přisuzujete i tu ukrajinskou faminu. Ale dobrá, v tomto okamžiku jsem cítil, že nemá tak úplně špatná prsa.

Toto tedy vyplývá z Vašeho výrazu? Protože to podle mě mohlo znamenat opak, když se na to tak zadíváme.

Ne, to je oceňující pohled, paní Vero.

Nebyl jste tedy v šoku? Nebál jste se, že Vám něco provede třeba v tu chvíli?

Vzhledem k tomu, že jsem si zaujatě prohlížel její prsa, neobával jsem se, že mi něco provede.

Tato žena chtěla každopádně upozornit na Vaši tehdy údajnou blízkost k Vladimiru Putinovi. To se před necelým rokem kvůli invazi na Ukrajinu kategoricky změnilo. Nebylo, pane prezidente, těch indicií dost už v roce 2018? Anexe Krymu, vraždění novinářů, atentáty na politické oponenty. Vnímal jste všechny tyhle aspekty?

No tak, Vy jste se opět spletla, anexe Krymu byla v roce 2014.

Ano, ale v roce 2018 už to byl známý fakt.

V roce 2018, jak mimochodem připomíná i Andrej Babiš, byl Vladimir Putin v Normandii společně s

americkým prezidentem, německým kancléřem, francouzským prezidentem, také mimochodem s mojí maličkostí, a všichni se s ním naprosto přátelsky bavili. Můj vztah k Vladimíru Putinovi byl založen, jak dobře víte, doufám, na ekonomické diplomacii, protože Rusko v té době bylo dodavatelem velmi levných energetických surovin. A protože já chci hájit zájmy české ekonomiky, tak jsem neměl naprosto žádný důvod, abych vedl nějaké řeči proti Vladimíru Putinovi. To překročilo červenou linii teprve po napadení Ukrajiny, protože to už je něco, kde i ekonomická diplomacie musí ustoupit. A to jsem také zcela jasně řekl.

Asi hodně hypotetické, možná snové, ale je něco, co byste Vladimíru Putinovi v tuhle chvíli chtěl vzkázat? Pokud třeba nevyloučíme, že si někdo z Kremlu tenhle rozhovor pustí.

No tak já bych mu vzkázal zcela přátelsky, aby stáhnul armádu z Ukrajiny. Nikdo od něj nechce, aby slovy uznal svoji chybu a bil se v prsa, ale fakticky by tuto chybu mohl tím stažením armády z Ukrajiny uznat.

Je tohle reálné podle Vás?

Není, ale na druhé straně, chcete-li, abych mu něco vzkázal, tak mu vzkazuji toto. A ještě bych dodal, že není vyloučeno, že bude-li na té Ukrajině setrvávat, tak ho buď svrhnou vojáci, protože vojáci na Ukrajině prohrávají a mají pocit, že prohrávají kvůli tomu, že politické vedení země je slabé a dostatečně je nepodporuje, anebo ho naopak svrhnou byznysmeni, tak zvaní oligarchové, kteří mají velmi oprávněný pocit, že sankce proti Rusku, včetně zabavování jachet a podobně, poškozují výrazně jejich zájmy.

Máte nějaký termín v hlavě, kdy by se tohleto všechno mohlo odehrát? Bavíme se o měsících, o rocích?

Kdybych měl ten termín, no tak si otevřu věštírnu a s českou závistí budu pobírat vysoké honoráře za svoje věštby. Nemám termín, ale řekl bych, že je to možné ve střednědobé budoucnosti, protože, jak říkal můj oblíbený klasik Keynes, in the long term we are all dead, neboli dlouhodobě jsme všichni mrtví.

Tady je fotka, kterou nám teď vloží režie, kterou já považuji za strašně důležitou. Je z ledna roku 2018. Je z Vašeho volebního štábu, kde jsem byla jako novinářka také, poté co jste obhájil na dalších pět let funkci prezidenta. Jaká tam byla atmosféra ten den?

Velmi dobrá, samozřejmě, když vyhrajete, tak je atmosféra vždycky dobrá.

A bál jste se ten den prohry, protože já Vás mám za...

Prosím?

Jestli jste se ten den bál prohry, když jste seděl v zákulisí toho Top Hotelu?

Víte, my jsme tam seděli nahoře, v takovém salónku, a tam nabíhala průběžně čísla. No a já jsem začal, na to si dodnes vzpomínám, na padesáti osmi procentech. No a ta čísla, víte, proč to tak bylo? Nejdřív se sečtou malé obce, kde je to nejrychlejší, a mě vždycky spíš volili lidé na venkově, v menších a středních městech, tak ta čísla postupně klesala a klesala. Ve štábu pana Drahoše byla jedna pozoruhodná osoba, nikoli osobnost, byla oblečena včetně kalhot v české národní vlajce a jmenovala se Varhan Orchestrovič Bauer.

To je specifická vzpomínka.

Takže tenhle exot říkal, a teď přijde Praha, a teď přijde Praha a klesne to pod těch mých padesát procent. Naštěstí se tak nestalo. Andrzej Duda mně nedávno říkal, Miloši, oba dva jsme vyhráli volby s jednapadesáti procenty.

Ano, a tehdy pan Drahoš dostal čtyřicet osm a kousek. Mně ta fotka přijde tak zajímavá i proto, kdo na ní s Vámi je. Za mě je to, jestli smím říct, i trochu bizár. Já řeknu pár jmen. Milan Chovanec, Jaromír Soukup, Daniel Beneš, Tomio Okamura, Dan Hůlka. Jak se tahle sestava skládala? Kdo ji skládal?

Já jsem ji neskládal, to mohu potvrdit.

A víte, kdo?

Dokonce si myslím, že nikdo, že ti lidi přišli sami. Vím, že třeba Daniela Beneše se ptali, proč přišel, a říkal, přišel jsem, neříkal, pozvali mě, přišel jsem. Byla to spontánní akce, a já jsem si toho samozřejmě vážil.

Je tam ale tedy i řada lidí, které jsem jmenovala, se kterými už dnes za dobře nejste.

To se v životě stává. Budme konkrétní, nemůžeme uvádět všechny příklady, ale uvedeme alespoň jeden. Můj tehdejší přítel Dan Hůlka, který dokonce dvakrát zpíval hymnu při prezidentské volbě, jednou vystoupil na tak zvané antivaxerské demonstraci, kde kritizoval očkování, kde prohlašoval covid za v podstatě neškodný, a tak dále a tak dále. Já jsem mu v jednom rozhovoru zcela přátelsky vzkázal, ať si dá, cituji, doslova studený hadr na hlavu, na čelo, a on se urazil a naše přátelství tím skončilo. Takhle některá přátelství skončí. Vy jste se také možná rozešla s některými svými přáteli ve svém bohatém životě, a nikdo Vám to nevyčítá.

Je někdo, o koho jste takhle přišel, kde Vás to dodnes mrzí nebo bolí?

Ne. Já si myslím, že lidé se scházejí a rozcházejí, že je to jejich věc a že je to naprosto normální.

A teď ještě poprosím o jeden emotivní snímek. Bude to poslední z našich snímků. To bylo při Vaší nejdelší hospitalizaci v Ústřední vojenské nemocnici předloni na podzim. Tady na návštěvu za Vámi jdou manželka Ivana a dcera Kateřina, jsou celé v černé, hlavy mají skloněné, evidentně se o Vás bojí. Báli jste se o sebe tehdy Vy?

Ano. Je to sice hyenistický snímek, ale on Blesk je tak trochu bulvár, takže se nedivím.

Stejně snímky pořizovala všechna média.

To je jedno, ale je to hyenistický a bulvární snímek. Nicméně ano, bál jsem se. Dokonce si vzpomínám, jak to bylo. V té nemocnici v pokoji byla tma, nebo pološero, stmívalo se. Žena i dcera mě držely za ruku a chvíli jsme mlčeli. A bylo to tak proto, protože pan profesor Zavoral, on to popírá, abych byl objektivní, ale říkal to údajně Andreji Babišovi i jedné mé spolupracovnici, řekl, a věděla to i moje žena, on odsud odejde buď v rakvi nebo do LDNky. Opakuji, pan profesor to popírá, když jsem mu to připomněl, ale jsou svědci, kterým to údajně řekl, dobře. Zřejmě to věděla i moje žena a moje dcera, takže jsme tam já ležel, ony vedle mě seděly, držely mě za tuhle pravou ruku a mlčeli jsme, protože někdy mlčení je víc než dlouhý proslov. Mimochodem, abych odbočil, Karel Čapek napsal jednu krásnou kapitolu v Hovorech s TGM, která se taky jmenuje Mlčení s TGM.

Bál jste se v tu chvíli smrti i poté, co jste slyšel od pana profesora?

Já jsem si nepřipouštěl, že umřu, na to jsem příliš velký životní optimista, ale ano, cítil jsem, že situace je vážná, ale, jak se říká, nikoli zoufalá.

A bojíte se smrti obecně? To je taková filozofická otázka.

Když člověk prožije tak dlouhý a víceméně úspěšný život jako já, je mu 78, a rád bych se dožil alespoň té osmdesátky, tak už smrt berete jako přirozený konec života, jako tečku, jako dunění bubnů, chcete-li, aby to skončilo jako symfonie třeba. Já, upřímně řečeno, ač jsem pokřtěný římský katolík, dokonce biřmovaný, a jsem tolerantní ateista, tak já nevěřím v posmrtný život. Budu mile překvapen, když se zmýlím, ale nevěřím v něj. Prostě myslím si, že jako každý se postupně rozložím, nebo mě spálí, zbude ze mě popel, tím se pohnojí nějaká louka nebo zahrádka, a tím to skončí.

Děkuji za upřímnost, pane prezidente, a o Vašem loučení s funkcí si budeme povídat i v následujících minutách. Upozorňuji, že se díváte na živé vysílání pořadu S prezidentem v Lánech. Pane prezidente, ve Spojených státech je zvykem že v Oválné pracovně nástupce po předchůdci najde dopis, zpravidla celkem osobní, v němž mu přeje hodně štěstí, udělí i pár rad. Budete chtít napsat takový nějaký dopis pro svého nástupce Vy? Na to se mimochodem ptali i překvapivě hodně čtenáři.

Nevylučuji, že napíšu hodně štěstí, ale abych dával knížecí rady, za které sám nenesu odpovědnost jako budoucí důchodce, to asi neudělám. Koneckonců každý budoucí prezident může v dobrém i zlém vědět, co jsem jako prezident sám dělal, a vzít si z toho, opět v pozitivním i negativním, nějaké poučení. To už bude čistě na něm.

Budete schopen ten úřad předat bez jízlivosti či hořkosti, pokud neuspěje Vámi preferovaný kandidát, tedy Andrej Babiš?

Kdybych odcházel jako poražený politik, tak by ve mně určitě nějaká hořkost zbyla. Ale když jsem vlastně rekapituloval těch 32 let, byla tam jedna prohra v roce 2003, ale jinak to byla z hlediska voleb samá vítězství, takže proč bych odcházel s hořkostí. A jinak máte pravdu, budu mít i určitou komplikaci. Budu muset jak z Hradu, tak z Lán odstranit knížky, které jsem v té době dostal a které si samozřejmě přesunu do svého domu, a já se strašně bojím téhle práce, protože to budou bedny a bedny knih a dalších věcí, ale především knih, a já to pořád odkládám. Tak teď jsem konečně vyklidil šuplíky svého psacího stolu tady v Lánech, něco jsem vyhodil, něco jsem si dal do svého archivu, ale to bylo tak jedno procento toho, co ještě musím udělat, a bojím se toho. Bojím se té nudné, nudné práce.

Vám se bude doživotně říkat prezidente, je to tak protokolárně správně. Jaký pro Vás ale bude pocit vnitřní tím prezidentem už nebýt, vlastně už nemít žádnou funkci a mít zásadně menší vliv než nyní?

Víte, ono by bylo samozřejmě daleko rozumnější, kdyby každý prezident byl nejen doživotním, ale i posmrtným. To je v jedné nejmenované zemi tak, že vystaví vaši mumii, a k ní se chodí státní návštěvy poklonit. Takže já nejsem ani doživotní prezident, ani posmrtný prezident, беру na vědomí onu francouzskou tradici, že se exprezidentovi říká prezident, ministři, tedy exministři se říká ministr a tak dál. беру to jako určitou zdvořilost. Já taky říkám pan prezident Klaus, dokonce neříkám pan exprezident, ale pan prezident Klaus, když je třeba 28. říjen a on tam je, ale je to prostě takový ornament, je to kus života těžkého a pokud skončí tím, že nebudu vážně nemocný, že budu číst krásné knihy a že budu obklopen svojí rodinou a několika přáteli, tak budu šťastný, spokojený,

někdy umřu, a koukejte mi přijít na státní pohřeb a udělejte z toho reportáž.

Naopak přijdete o státní vyznamenání. Poslanci a senátoři se v anketě pro Blesk vyjádřili, že Vám je nechtějí udělit po skončení funkce, a musel by to udělat až nový prezident. Nepřijte Vám to jako naschvál, mrzí Vás to? Na tohle se také čtenáři ptali.

Strašně mě to mrzí a celou noc kvůli tomu, paní Vero, nemůžu spát. Ale já už jsem na to reagoval, takže promiňte, že se budu opakovat. Víte, co si myslím o Senátu a o senátorech, a jeden komentátor mě naprosto nepravdivě, jmenoval se Korecký, obvinil z toho, že úmyslně ve svých projevech místo poslanci říkám posranci, cituji Mladou frontu Dnes. Nicméně v té televizi, na Primě, tuším, jsem řekl, nebo to bylo jinde, na Frekvenci, to je jedno, tak jsem řekl, že nejvíce si vážím toho, že mi nedávno izraelský prezident Herzog osobně předal nejvyšší izraelské vyznamenání Řád cti, protože mám nesmírně rád Izrael, a byl jsem první zahraniční státník, který toto vyznamenání údajně dostal. Já sám jsem dal Řád Bílého lva Václavu Klausovi, protože jsem to považoval za slušnost, ale také za ocenění jeho práce. Ale, upřímně řečeno, jestliže mi tahleta, a teď chci říci nějaké slušné slovo, tak dobře, skupina poslanců a senátorů nedá řád, tak, paní Vero, já nejsem Anton Špelec, ostrostřelec, já se opravdu neptám, dají mi medaili, nedají mi medaili? To je taková ubohost, jako když Petr Pavel přijímá Ztohoven s ukradenou vlajkou. Ne, ubohostí se nikdy, tohoto typu, nebudu dopouštět.

Co ještě hodláte udělat v rámci loučení s prezidentskou funkcí? Bude nějaká společenská akce, večere, ples, koncert, nevím, mejdan pro zaměstnance Lán a Hradu?

Neříkal bych tomu mejdan, říkal bych tomu setkání. Pro zaměstnance Lán a Hradu už proběhl, dokonce dva, jeden pro Lány, jeden pro Hrad. Vidím, že to nevíte, takže je dobré, že jsem Vás informoval.

Děkuji, děkuji.

Pokud jde o koncert, ten se připravuje na konec února, také to bude takové rozloučení. No jinak budu vykonávat celou řadu běžných věcí, pojedu do Srbska na návštěvu, zde naopak přijmu rakouského prezidenta, a těch věcí je, řekněme, několik desítek, takže až do konce svého funkčního období budu plnit běžné prezidentské povinnosti.

Kdy se přestěhujete? Zkolaudováno už máte, jak jste informoval v jiném médiu.

Zkolaudováno už máme, máme i číslo popisné, a teď se tam naváží nábytek včetně polohovací postele, protože pořád ještě, i když mi teď vyndali žaludeční sondu, tak si občas lehnu. To víte, skoro osmdesátiletý člověk už není mladík, a já jsem chodil pěšky, jezdil jsem na kole, dokonce na běžkách, to všechno teď už nemůžu. Nemůžu dokonce ani chodit, ale zase na druhé straně tenhle vozík, paní Vero, má strašnou výhodu, že když přijedu někam, kde jsou dlouhé chodby, tak všichni musí řepat a mě vozí. Takže, jinými slovy, až tam navezou nábytek včetně polohovací postele, tak se tam v klidu a míru přestěhuji. A už teď mě straší ty bedny knih, které se tam budou převážet.

Budete mít k ruce nějakého ošetřovatele či ošetřovatelku?

Mám slib, že ho dostanu, a uvidíme, jestli se ten slib splní.

Plánujete třeba i nějaký rekondiční pobyt předtím, než se uchýlíte do civilu?

Prosím?

Jestli plánujete nějaký rekondiční pobyt, něco, než se uchýlíte do civilu, aby bylo postaráno zkrátka o to, že se Vám nevrátí některé problémy?

Máte-li na mysli třeba lázně, tak myslím si, že ne. Já mám ten domek, který je na pozemku, kde je několik smrků, asi patnáct, počítám-li správně, a pod těmi smrků je ježek. A ten domek je projektovaný tak, že já prosklenou stěnou, jednou prosklenou stěnou, vidím na ty smrků, případně i na toho ježka, pokud tam zrovna je. Takže můj rekondiční pobyt bude spočívat v tom, že mi udělali krásnou zahradu před těmi smrků, vysázeli tam vřes a trvalé rostliny, a já se budu koukat, případně si s vozíkem vyjedu do té zahrady, a to bude můj rekondiční pobyt.

Podíváte se ještě někdy na Vysočinu?

Určitě ano, zcela určitě ano. Mám tam část staré historické tvrze ze 16. století a mám tam mimochodem taky docela velikou, velikánskou knihovnu, kterou už není kam převážet, není místo. Ale budu tam jezdit jenom v létě, protože v zimě jsem tam jezdil na ty běžky, a to už teď nejde.

Díváte se někdy zpátky, litujete, že jste na prezidenta kandidoval? Vy jste tomu dal deset let, možná obětoval i kus zdraví, ten výkon funkce samozřejmě leckdo může považovat za kontroverzní, ale byl to Váš kapitál, který jste do toho dal. Vyčítáte si to někdy?

Já myslím, že mému zdraví to nijak podstatně neublížilo. Koneckonců tu nemoc jsem měl až v posledním roce prezidentství, a to byla nemoc, samozřejmě, že se vykládalo leccos, ta Stehlíková a podobně, ale ve skutečnosti to byla nutriční nemoc, to znamená nemoc z nedostatečné výživy. Dehydratace a tak dál, to teď nechci rozvíjet. No takže jsem spokojený a v podstatě si myslím, že jsem přestřel těch třicet dva let, nejenom deset let prezidentství, posluchačům všech televizí ve svém vánoční poselství. Mimochodem, dovolu mi, abych teď řekl jednu poznámku. Sice o paní Nerudové, ale ona je to obecná nevědomost, nikoli pouze její. Paní Nerudová byla dotázána, jestli je pro vánoční poselství nebo pro svátek 1. ledna, tedy novoroční projev. Odpověděla, cituji, navázala bych na krásnou masarykovskou tradici novoročních projevů. Bez jakékoli ironie konstatuji, že Tomáš Masaryk, stejně jako Beneš nebo Hácha, pronášeli zásadně vánoční poselství. A víte, paní Vero, kdo byl autorem prvního novoročního projevu 1. ledna?

Nevím to, ale můžu si tipnout. Předpokládám, že to bylo po roce 45.

Klement Gottwald, 1. ledna 49. Takže pokud některý prezident naváže na gottwaldovskou tradici, nemám právo mu to vyčítat, nicméně pokud jako paní Nerudová bude tvrdit, že je to krásná masarykovská tradice, tak prozradí určitou nevědomost. Buďme shovívaví a neříkejme tomu hloupost, ale určitou nevědomost.

Pane prezidente, druhé kolo volby, která rozhodne o tom, kdo bude Vaším nástupcem, je za dva týdny, 27. a 28. ledna. Co byste lidem do něj vzkázal, a já Vás poprosím lidsky, ať to není vyloženě jenom volte Andreje Babiše.

Není to jenom toto, i když je to také toto, protože já, aniž bych kohokoli jiného ovlivňoval, budu volit Andreje Babiše, protože má daleko více politických, nikoli voličských, ale politických zkušeností, a protože si myslím, že odvedl kus práce.

A teď k tomu obecnějšímu, jestli můžu poprosit.

Prosím?

A teď k tomu obecnějšímu apelu na voliče.

Dobře. Ten apel budu opakovat asi po sté, říkal jsem ho. Milí voliči, kde je kamera, abych se do ní díval, támhle, takže milí voliči, po sté a prvé vám říkám, jděte k volbám, usilujte o co nejvyšší volební účast ve svém vlastním zájmu. Nejde jenom o to, že neúčastí ve volbách, případně házením prázdných lístků prokazujete svoji vlastní zbabělost, kterou přitom nejste ochotni si přiznat, ale jde také o to, že se dobrovolně vzdáváte možnosti, že něco ovlivníte, že zvolíte politika, který bude pracovat pro tuhle republiku, že budete kapitulovat před svojí povinností, ale současně i před svým právem, právem volit. A to je ten nejcennější vklad do naší svobody. Svoboda bez práva svobodné volby není svoboda, je to špatně zastíraná diktatura. Jděte volit.

Děkuji Vám za tento improvizovaný projev a děkuji Vám za Váš čas. Děkuji za to, že jste nás přijal osobně, a přeji Vám krásný zbytek neděle.

Já Vám samozřejmě rovněž.

Kdo jste nestihli sledovat celý přímý přenos, tak to nejpodstatnější včetně záznamu naleznete už nyní na webu [blesk.cz](https://www.blesk.cz) a samozřejmě i v tištěné formě zítřejšího deníku Blesk. Na viděnou.

<https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/soucasny-prezident-cr/vybrane-projevy-a-rozhovory/rozhovor-prezidenta-republiky-pro-porad-s-prezidentem-v-lanech-16823>